

Déli Hírlap

Proprietar: „Corvin Editura de Ziar S. p. a.” Timișoara. Administrator delegat—redactor responsabil Dr. Várnay Elemér. Inregistrarea solicitată la Trib. Timiș-Torontal sub. Nr. Fi 494/1938

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Braianu No. 3. — Telefon: 28-10. Apare zilnic dimineața, în aiaară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Hamu-politika

A totális hadviselés eszményének balslátu csillagzata alatt élünk. Már nem idegenszerű katonai kifejezés számunkra a totális hadviselési mód és sajátos egyre szélesebb körben válik közmertté ez a fogalom, amelynek jegyében az eljövendő háborúk készülnek. Leg kellett ismerkednünk vele okvetlenül, mert akarva — nem akarva, mindannyiunkat érdekel, akik ezekben a prsdöntő órákban élünk. Mindannyian enne leszünk, ezt jelenti közönségesen s paraszti rövidséggel a totális háború fogalma, amely teljes ellentéte Nagyándor óta minden eddig vívott harcoknak. Mindannyian benne leszünk. Már a mostani németországi hadgyakorlatok is utatják ennek az új katonai elvnek a jadalát, amely gyakorlatokra hatvanöt ves korig mindenki behívható, asszonyok minden további nélkül kötelezők közmunkára és elrekvíráhatók hadgyakorlati célokra bármilyen magán — egy köztulajdonban levő forgalmi eszközök. A totális háború azonban, ha egyvetyényekre kerül a sor, még ezen a kereteken is túlómlik. Passzív részese lesz még az aggastyán is vagy az lbelt csecsemő. Megszűnik a régi felosztás: a front, az óvatosan bátoros adtápterület és az egészen megnyugott Hinterland. Egyetlen harctér lesz csak, máról-holnapra megsemmisülhetnek békés falvak, zajgó, forgalmas városok. Eltűnik a Vörös Kereszt, eltűnik a bvagiaság utolsó maradványa is, nincsen kegyelem a reszkető öregségnek, dobogó anyaszív alatt rejtőző magzatok, egyetlen lezúgó bombazápor az g aljából és mindennek vörös vére ömlik patakokban a piszkos földön. Egy zörnyűséges hadviselési demokrácia ez az, amely válogatás és kimélet nélkül fojtja majd halálba, ahol csak találja, az egyetemes emberi életet. Azon az élet nem elég. Jönnék már új szavak, sőt szókkontek már rettenetes alóságba jelszavak, amelyek az anyag llen is irtó háborút hirdetnek. Ez a gyöyűsüség fogalom, amelyet ezennel löször adunk át a köznek, az ugyneveett hamu-politika. Hamu-politika alatt kínai központj kormány mindazon érdekek szétrombolását érti, amelyek bárhilyen formában katonai, vagy gazdasági téren hasznára lehetnének a japákoknak. Mindezeket az értékeket, legyen az gyár, ipari üzem, szövedés, kítői raktár, vasút, csatorna vagy népes város, a lassan hátráló kínai sereg néhány hónap óta olyan tudományos alaposággal rombolja földig, hogy a japákok a döntő pillanatban mindig csak üstölgő romhalmazokat találnak maguk előtt. Így égették fel Napoleon hadjárata idején a visszavonuló oroszok maguk mögött a szegény nyomorult falvakat. De mi ez a pusztítás ahhoz képest, amely a leggazdagabb civilizációs értékeket megsemmisíti a huszadik század derekán? Egyedül Csingtauban és környékén hét milliárd leit tesz ki a földig erombolt, felégett szövedgyárak és pari művek értéke. Mit jelentens ez meddig fog tartani ez a hamu-politika? Csak nem fogja ezt is megtanulni a világ és beilleszteni a totális hadviselés kereteibe? Borzalmas volna, ha elterjednének ezek a metódusok, amelyek végeredményben a kulturörnyilkossággal egyenlők. Ha nem sikerül kitakarítá-

ni lelkünkben az ádáz gyűlöletnek ezt a kegyetlen mérgét, úgy hamuvá válik csakhamar minden, amit évezredek

munkájával a fejlődő, nemesedő ember felépített. S a boldog lét helyén egyik nap majd nem marad más, mint egyet-

len füstölgő Sodoma, a kultürember temetője, aki elégett önön szenvedélyében. (Fianeur)

Angol lap szenzációs megállapításai

A béke és a háboru sorsa Németország magatartásától függ

Az európai szupremáciáért folyó harc alakulása — A németországi háborus párt elfelejti, hogy Anglia feltétlenül teljesíti szerződéses kötelezettségeit

London és Páris súlyosnak látja a helyzetet

A nemzetközi érdeklődés határozottan a Németországgal kapcsolatos események köré csoportosul. A német nagy hadgyakorlatokról napokkal azelőtt elterjedt hírek, a nürnbergi nemzetközi szocialista nagygyűlés kilátásai, a francia légi haderő parancsnokának berlini látogatása, mindezek valóban olyan események, amelyekre joggal figyelt fel a világ közvéleménye.

A Havas távirati iroda véleménye szerint

a nemzeti szocialista nagygyűlést,

amelyet szeptember 5 és 12. napjai között rendeznek Nürnbergben, egy gyűjtő elnevezés alatt lehet emlegetni és ez nem egyéb, mint:

Nagynémetország.

A nemzeti szocialisták arra törekednek, hogy a legnagyobb dicséret hangján emlékezzenek meg arról a

munkáról, amelyet a nemzeti szocialista államrendszer végzett a birodalom határain túl élő németek érdekében. A nagygyűlésen először is leszögezik, hogy mit jelentett a német birodalom szempontjából

Ausztria csatlakozása

és utána megállapítják, hogy mi van még tennivaló. Minden valószínűség szerint a német gyarmatok kérdése ebben az évben is szerepel a nagygyűlés napirendjén, amely kiáltványban kér Németország számára egyenlő elbánást ebben a tekintetben is.

A nagygyűlés előkészületei már megkezdődtek. Az eddigiekből arra következtetnek, hogy

Nürnbergben nyolcszáz ezer

német gyűlést össze,

különösen Ausztria területéről érkeznek majd sokan.

beli kötelezettségek betartására kényszerítik.

Chamberlain akkori kijelentései annak idején szigorú figyelmeztetést jelentettek, amelytől Anglia azóta sem tágitott egy lépést sem.

A német birodalom — fejtegeti tovább a Manchester Guardian — nem hisz ebben a figyelmeztetésben, pedig nagyon csalódik, ha azt hiszi, hogy Anglia blöffölni kíván Berlinben. A német háborus párt vezetőinek elképzelése az, hogy abban az esetben, ha Franciaország a megtámadott Csehszlovákia segítségére sietne, akkor a német nyugati határszél erődítményei

képesek lennének a francia haderő visszatarására,

amíg a német csapatok legyőzik a csehszlovákokat. Egyes megfigyelők szerint ez a bizakodás egyáltalában nem helytálló, mert szerintük a csehszlovák hadsereg ellentálló képessége rendkívül nagy.

Ezenkívül a ki nem elégitó németországi belső helyzet hatással van a külpolitikára is. A drágaság fokozódása, az élelmiszerhiány és az általános bizonytalanság miatt Németországban

nő az elégedetlenség.

Eppen eme szempontok figyelembevételével megállapítható, hogy Csehszlovákia gyors elfoglalása az új német hadsereg létjogosultságát bizonyítaná. Az esetleges győzelem növelné a hazafiai lelkesedést is és egyben azt jelentené, hogy Németország ellenállhatatlan erővel védelmezhető mag önmagát és szert lehetne azokra a nyersanyagokra, amelyekre nagy szüksége van.

Egy hosszú és nehéz háború — fejezi be cikkét a Manchester Guardian — valószínűleg

a nemzeti szocialista államrendszer bukására vezetne.

Ennek ellenére, miután a vezetői esetleg ezt a kockázatot is magukra

Prága és a szudetanémetek közti vita csak egy mozzanat

A Manchester Guardian a nemzetközi és különösen a közép-európai helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy Hitler birodalmi vezér és kancellár jelenleg

a békét vagy a háborút tartja kezében,

de egyelőre még nem határozott véglegesen. Londonban — írja az angol lap — éppen úgy, mint minden más fővárosban nagyon jól tudják, hogy

a Prága és a szudetanémetek közötti vita

csak az európai szupremáciáért folytatott harc egyik mozzanata.

Németországban — folytatja cikkét a Manchester Guardian — létezik egy háborus párt, amelynek rendkívül tekintélyes tagjai vannak, akik azt hiszik, hogy Németország magára veheti egy Csehszlovákia ellen irányuló

háboru kockázatát.

Vannak azonban ezekkel szemben magasrangú német tiszték, akik viszont nem helyezkednek arra a véleményre, hogy egy ilyen háború feltétlenül kedvező kimeneteli volna Németországra. A német birodalomnak tudomására hozták, hogy abban az esetben, ha megtámadná Csehszlovákiát és ennek nyomán európai konfliktussal kellene számolni, akkor Anglia álláspontja az volna, amelyet Chamberlain március huszonegyedikén az angol alsóházban nyíltan leszögezett. Az angol miniszterelnök akkor ugyanis ünnepélyesen kijelentette, hogy

a béke biztosítása az angol kormány legszebb célkitűzése, de ez nem jelenti azt, hogy Anglia nem harcol, ha olyan esetek merülnek fel, amelyek bizonyos szerződés-

vállalnak, London és Páris nagyon súlyosnak tekinti a helyzetet.

Halifax angol külügyminiszter szabadságát megszakítva tegnap Londonba érkezett, ahol tanácskozott Chamberlain miniszterelnökkel. A tanácskozás tárgya

a nemzetközi helyzet volt.

Halifax külügyminiszter valószínűleg mindaddig nem hagyja el a fővárost, amíg Franco spanyol nemzeti tábornok válsága az angol javaslatra meg nem érkezik Londonba.

Hull amerikai külügyminiszter legutóbbi beszéde, amelyben szembeszállt

a totális államok

vezetői által képviselt felfogással, világsszerte nagy érdeklődést keltett. A

A német hadgyakorlatok szeptember végéig tartanak

Hitler birodalmi vezér és kancellár tegnap tárgyalásokat folytatott a német kormány tagjaival, valamint a fontosabb személyiségekkel a müncheni nemzeti szocialista nagygyűlés előkészítésére vonatkozólag. Már ki is jelölték a gyűlés szónokait is. Hitler Göringgel, valamint a gazdasági és pénzügyi szakértőkkel is tárgyalásokat folytatott, amelyek folyamán tanulmányozták

miképpen lehetne összehangot teremteni a fizetések és az árak között.

A helyzet a Havas-ügnökség jelentése szerint komoly már csak azért is, mert többszáz ezer tartalékos katonát behívtak és sokezer állampolgárt

Newyork Times szerint a beszéd különösen azért tekinthető nagyon fontosnak, mert az Egyesült Államok külügyminisztere a legalkalmasabb pillanatban mondotta el. Ez az alkalom ismét kitűnően érzékeltette az Egyesült Államok állásfoglalását a világproblémákkal kapcsolatban éppen abban a pillanatban,

amikor az európai feszültség forrponthoz érkezett.

Mindaz, amit Hull külügyminiszter elmondott, Európára vonatkozott és az Egyesült Államok hozzájárulását jelentette a válság megoldásához. Ezt a beszédet éppen úgy lehet tekinteni mint Anglia lépését, amikor Csehszlovákiába küldötte Runciman lordot. Ez a beszéd újabb közeledést jelent egy tevékeny programhoz.

használtak fel erődítési munkálatoknál. Mindezek a dolgozó kezek természetesen hiányoznak.

A német hadgyakorlatok már megkezdődtek. Azokat a tartalékosokat, akik a világháborúban is résztvettek, már hazabocsátották, más tartalékosok foglalkoztatására csak szeptember második felében kerül a sor. Eszerint tehát a német hadgyakorlatok szeptember végéig, vagy október elejéig tartanak el. Németországban a külföldi lapok híradásaira újból hangsúlyozzák, hogy

csak rendes hadgyakorlatokról van szó,

amelyek nem mulják felül más országok hadgyakorlatainak méreteit.

Marta Alexandru dr. beiktatása

A temesi királyi helytartó szombati ünnepélyes beiktatásának részletes programja — A magas vendégek méltó fogadtatása

A Romania tegnapi száma teljes egészében közölte azt a nyilatkozatot, amelyet Marta Alexandru dr., a temesi kerület királyi helytartója a sajtó közvetítésével a kerület lakosságához intézett. A Rador távirati iroda a beszéd következő részét emelte ki:

— Mindenkitől őszinteséget és hűséget várok, de azokkal szemben, akik a homályban működnek, megvetést és törvényes fegyvereket alkalmazok.

Miként jelentettük, először az erdélyi királyi helytartókat iktatják be méltóságukba. Ma, csütörtökön Gyulafehérvárott beiktatják Popp Danila nyugalmazott tábornokot, pénteken Kolozsvárott Hanzu nyugalmazott tábornokot,

szombaton pedig Marta Alexandru dr. temesi királyi helytartót.

A beiktatási ünnepségen megjelenik Cristea Miron patriárka-miniszterelnök, Calinescu Armand belügyminiszter és a kormány több tagja is.

A szombati temesvári ünnepség részletes programját Ionescu Iuliu szubprefektussal az élén a prefektúra már összeállította. Ezek szerint szombaton délelőtt féltizenegy órakor a józsefvárosi állomáson

ünnepélyes fogadtatásban részesítik Cristea Miron patriárka-miniszterelnököt és Cali-

nescu Armand belügyminisztert.

A magas vendégeket a királyi helytartó és a polgármester üdvözlők, a fogadtatáson a katonai és polgári hatóságok képviselőin kívül a közönség is résztvesz.

Délelőtt tizenegy órakor a józsefvárosi ortodox plébániatemplomban

ünnepi istentisztelet lesz,

amelyet Magier Andrei dr. aradi és Lazarescu Vasile dr. karánsebesi ortodox püspökök celebrálnak Tiucra Patrachie főesperessel és nagy papi segédlettel. Az istentiszteleten mindazok az előkelőségek megjelennek, akik a fogadtatás alkalmával jelen voltak.

Délben tizenkét órakor kezdődik a prefektúra nagytermében

az ünnepélyes beiktatás.

Cristea Miron patriárka-miniszterelnök Calinescu Armand belügyminiszter jelenlétében beiktatja Marta Alexandru dr. temesi királyi helytartót és Ciupe Gheorghe drt, a helytartóság vezértitkárát. A beiktatási ünnepségen megjelennek Magier Andrei aradi és Lazarescu Vasile karánsebesi ortodox püspökök, Balan dr. lugosi görög katolikus püspök, Pacha Ágoston katolikus megyés püspök, Frint Lajos aradi evangélikus szuperintendens, Oprescu Gheorghe tábornok, hadtestparancsnok Dragalina Corneli tábornok, hadosz-

tályparancsnok, Georgescu Petre tábornok, az aradi lovassági hadosztály parancsnoka, a temesi kerület öt vármegyéjének prefektusai, a muni-cipiumok és városok polgármesterei, a konzuli testület tagjai, a hatóságok és közintézmények fejei. Az ünnepségen a díszterem befogadóképessége arányában a közönség is megjelenhetik.

A beiktatási ünnepség után a Tiszti Kaszinóban

ünnepi díszbéd lesz,

amelyen a magas vendégeken kívül a polgári és katonai hatóságok vezetői vesznek részt. Szombaton Temesvár városa a magas vendégek tiszteletére zászlódiszbe és virágpompába öltözik.

Pacha Ágoston megyéspüspök tegnap délben Waltner József dr. kanonok, a püspöki iroda igazgatója kíséretében megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt, akinek

szerecsékívánatait fejezte ki

az egyházmegye papsága nevében magas kinevezése alkalmával.

A belügyminiszteriumban Calinescu Armand belügyminiszter elnöklése alatt megkezdte működését az a bizottság, amely az ország új közigaz-

Bethlen György gróf kihallgatáson jelent meg Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi fő kormánybiztos elől

Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi fő kormánybiztos a múlt héten — miként arról jelentést adtunk — kihallgatáson fogadta Willer József dr. volt kamarai képviselőt. Mint Bucurestiből jelentik, tegnap

Bethlen György gróf,

a romániai magyarság vezetője jelent meg Dragomir Silviu fő kormánybiztos előtt, aki utána Roth

Hans Ottó dr. volt szenátort, a szokoz vezérét fogadta kihallgatáson.

A magyarság vezetőinek Dragomir Silviu fő kormánybiztosnál történt kihallgatása bizonyára meghalad az udvarassági látogatás kereteit, azon az új alkotmánnyal, valamint nemzetkisebbségi szabályzattal kapcsolatosan

a romániai magyarságot érintő időszaki kérdéseket beszéltek meg.

Márton Áront választották meg egyhangú lelkesedéssel Kolozsvár belvárosi katolikus plébánosnak

Kolozsvár belvárosi római katolikus egyházközsége vasárnap töltötte be az üresedésben volt plébánosi állást. A plébániának évtizedeken keresztül Hirschler József dr. apátplébános volt a vezetője. Hirschler dr. elhunytá alkalmával püspöki kinevezéssel

mint helyettes Márton Áron, a kiváló képességű pap került a plébánia élére.

Nevét Erdélyben és a Bánságban mindenütt ismerték a katolikusok, mert mint a Katolikus Népszövetség igazgatója és kiváló szónoka aránylag rövid idő alatt szinte páratlan népszerűsége és közszeretetre tett szert. Mint Kolozsvár belvárosi helyettes plébános nagy és ernyedetlen munkát végzett és teljesen összeforrott hittel. Erdemeinek elismerése abban nyilvánult meg, hogy a püspök Márton Áront

kanonokká nevezte ki.

A Kolozsvár belvárosi katolikus egyházközség most tartotta meg közgyűlését a plébánosi szék végleges betöltésére. A közgyűlésen Óváry Elemér dr. ügyvéd elnökölt és a püspökség képviseletében Balássy Imre dr.

szentpéteri főesperes-plébános jelent meg. A megnyitás után Szilágyi József felolvasta Vorbuchner Adolf gyulafehérvári püspök leiratát. A leirat rámutat arra, hogy a plébániállásra

egyetlen pályázat érkezett

és pedig Márton Áron kanonok, helyettes plébánosé. Felolvasták az új egyházközségi választmány javaslát, amely után a közgyűlés

egyhangúlag Márton Áront választotta meg plébánossá.

A Csikszentdomonkoson szabadságra levő új plébánost táviratilag üdvöztették. Ünnepélyes beiktatására, amely az ősz folyamán lesz, nagy lelkesedéssel készülnek.

Ionescu Iuliu dr. szubprefektus üdvözlése.

Pacha Ágoston megyéspüspök Waltner József dr. kanonok, püspöki irodaigazgató társaságán meglátogatta Ionescu Iuliu dr. szubprefektust, akinek ötvenedik születésnapja és tíz éves szolgálati jubileuma alkalmából szerencsékívánatait fejezte ki. A szubprefektus a gratuláció szívélyesen mondott köszönetet.

ETILEN
ETILEN

Mechanikus vegytisztító intézet, valamint ruha- és bőrkabát festőde

Timisoara III., Bulev. Carol 31

gatási beosztásának alkalmazására vonatkozó irányelveket tanulmányozza. Ez a bizottság három hónapon belül elkészül munkájával. A királyi helytartóságoknak

a következő szolgálati ágak lesznek:

közigazgatási, pénzügyi, műszak mezőgazdasági állategészségügyi, állatorvosi, népjóléti, népegészségügyi, közoktatásügyi, mozgósítási és nemzetet háboru esetén előkészítő szervezési hivatal. A királyi helytartóság saját rendelkezéseivel további szolgálati ágakat is létesíthet.

A nagyhatalmak légi egyezménye egyelőre nem valósulhat meg

A francia légi vezérkar főnök látogatása Németországban

Vuillemin francia légügyi tábornok Berlinbe érkezett, ahol szívélyességgel fogadták. A lapok nagy elismeréssel szólnak katonai pályájáról, azonban egyetlen szóval sem emlékezik meg arról, hogy a látogatásnak politikai jelentősége is volna és kiemelik, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet mellett

nem lehet beszélni a nagyhatalmak között létesítendő légi egyezményről.

Párisi lapok elégtétellel írnak arról szívélyes fogadtatásról, amelynek Vuillemin tábornoknak Berlinben részlete volt.

A fogadtatás Franciaországban jó benyomást keltett bizonyára elősegíti a német-francia egységet.

Vuillemin tegnap délelőtt Döbbe-

ritzben megtekintette a Richthofen repülő zászlóalj gyakorlatait. Azután Liposébe utazott, ahol megtekintette azt a Foke-Wulf-Condor repülőgépet, amely a napokban átrepülte az óceánt. A francia tábornok a francia repülés katonai pilótajelvényét nyújtotta át Henke kapitánynak és helyettesének.

Deat volt francia légügyi miniszter a L'Homme Liber című lapban cikket írt, amelyben leszögezi, hogy a német kormány ajánlatot tett a nyugati hatalmaknak légi egyezmény megkötésére.

Véleménye szerint Franciaországnak hozzá kellene járulnia ehhez az egyezményhez és jó alkalom volna, ha Vuillemin tábornok németországi tartózkodását arra használná föl, hogy erről a kérdéstről tárgyaljon.

Nem osztják fel Palesztinát

London és Róma tárgyalnak Palesztina és az önálló zsidó állam sorsáról

Angol politikai körök kételkednek abban, hogy Palesztinának három részre való felosztása meghozná a kívánt békét és nyugalmat. Eppen ezért valószínű, hogy

Palesztina felosztásának tervét elejtítik

és a problémát más úton igyekeznek majd megoldani.

Jeruzsálemi jelentés szerint a nablusi ostahivatalt ismeretlen banditák megtámadták és a pénztárból kétezer font sterlinget raboltak.

Londonban attól tartanak, hogy Olaszországban visszatéttséssel találkozhat, hogy az angol kormány eláll Palesztina

felosztásától és az önálló zsidó állam létesítésének tervétől. Eppen ezért a palesztinai kérdésben tárgyalások indulnak meg

London és Róma között.

Reed, az angol palesztinai bizottság elnöke, aki jelenleg Jeruzsálemben tartózkodik, memókára visszatér Londonba és utközben Rómát is érinteni fogja.

Kalilie közelében négy arab megkísérelte, hogy levegőbe repítse a villamosvezetékét. Közben megérintették a vezetékét és

szénné égtek.

Arab felkelők Haifában megölték két arab munkást és felgyújtották egy kereskedő üzletét.

Halálos ágyán is népére gondolt Hlinka András, a szlovákok elhunyt vezére

Rózsahegyén meghalt egy családott ember: Hlinka András, pápai kamasz és protonotárius, plébános. 1925-ben maga mondta:

— Családott ember vagyok. De nem vallási hitemben csalódtam, hanem politikai hitemben.

Hlinka András nemcsak pap volt, hanem politikus is. Erős szlovák nemzetiségű érzés fűtötte kora ifjúságától. Már káplán korában is politikával foglalkozott, amikor pedig 1895-ben a nyugodt és gondtalan megélhetést biztosító rózsahegy-i plébániára került, fokozott tevékenységgel fektet neki a politikának.

A szlovák nép érdekeiért, jogaiért harcolt és elveiért a régi Magyarországon hosszabb államfogházra ítéltek.

Imazsmolyával, feszületével, miscskönyvével és breviáriumával bevonult a szegedi államfogházba és kitöltötte büntetését. Utána ott folytatta, ahol abbahagyta.

Kedélyes, mosolygós, derűs arcú ember volt Hlinka András és senki nem tétellezte volna fel első látásra, hogy milyen kemény politikus tud lenni. Pedig tudott. 1918-ban a szlovákok a csehek által alapított köztársas-

sághoz csatlakoztak és Hlinka ekkor úgy hitte, hogy a szlovákok részére teljes önkormányzat vár. Azonban tapasztalnia kellett, hogy reményei nem teljesedtek és akkor az ifjú köztársaságban, amelynek ő maga segített pilléreit lerakni,

ellenzékbe ment.

Később Párisba utazott és ott igyekezett a szlovákok jogait kimondó píttsburgi szerződés érvénybelépéséért harcolni. Ezért bíróság elé is állították, elítélték és börtönbe esükták. Ez sem törte meg és pártjával, a szlovák néppárttal és lapjával, a Szlovákkal tovább harcolt népe érdekében. Átmenetileg a kormánykoalícióba is belépett, mert azt hitte, hogy így fog sikerülni a píttsburgi szerződés érvényre juttatni. Hiába volt ez is és azért otthagya a kormánykoalíciót és ismét ellenzékbe ment át.

Ezért mondotta 1925-ben, hogy családott politikai hitében. Olykor, amikor nagyon elkeseredett,

visszavonult a rózsahegy-i plébániára,

amely várszerű épület. Ott duzzogott, ott tervezgetett, mint a régi várurak és aztán egyszerre új rohamra indult. Évek óta betegeskedett, előfordult

VALÓSÁGOS KIN

a munka, ha a legyek bosszantanak!

A legyek kétségbeejtő macacsággal támadják meg, megfosztva Önt nyugalmtól és higgadságától, ami annyira nélkülözhetetlen a szellemi munkánál. Hogy megszabaduljon tőlük, szorjon FLY-TOX-ot az irodájában. FLY-TOX egy pillanat alatt megöli a legyeket!

FLY-TOX

nem egyszer, hogy az oltárnál összeesett, de a politikai harcok még sem hagyta abba. Nemrég azt mondta, hogy még a halálos ágyán is harcolni fog. És megtette. Mert már súlyos beteg volt, amikor meglátogatták az amerikai szlovákok, akik előtt **újából kibontotta régi harci zászlaját.**

Kedden este tizenegy órakor kiszállott testéből a lelke. Mielőtt öntudatát elvesztette, ez volt az utolsó mondanása:

— Kitért! Harcolni a szabadságért a végső győzelemig.

Ezt a mondást hagyta Hlinka András örökségül a szlovák népnek.

Hlinka András Rózsahegy városára maga halottjának jelentette ki és számára a temetőben mauzóleumot emelnek.

A temetés vasárnap lesz és arra egész Szlovenszkből rengeteg ember sereglük össze.

A szlovák néppárt választmányja tegnap Rózsahegyén ülést tartott. Elhatározták, hogy a párt elnöki állását kegyeletből egyelőre nem tölti be. A pártot háromtagú bizottság fogja vezetni, amelynek tagjai: Sidor, a Szlovák főszerkesztője, Piso dr. és Sokol.

Barcelona hajlandó fegyverszünetre

Lemondott Negrin, a köztársasági miniszterelnök de ő alakítja meg az új kormányt is

Barcelonában politikai válság volt. Negrin kormánya lemondott. A lemondás oka állítólag az, hogy a köztársasági kormány tagjai között

súlyos ellentétek merültek föl.

A Havas-ügynökség jelentése szerint a kormányválság azért tört ki, mert a kormány és a legfőbb katonai vezetés között áthidalhatatlan nézeteltérések támadtak.

A köztársaság elnöke ismét Negrin-t bizta meg a kormányalakítással. Negrin közreműködésre szolitotta fel

volt kormánya tagjait a baszk, a katalán és a mucaikaiügyi miniszterek kivételével.

Ezeket másokkal helyettesíti. Az új Negrin-kormány hír szerint első feladatának azt tekinti, hogy

fegyverszüneti tárgyalásokat kezd a burgosi kormánnyal.

Negrin miniszterelnök egyébként

elutazott Zürichbe,

hogy a nemzetközi fiziológiai kon-

gresszuson résztvegyen. Távollétében Del Vayo helyettesíti.

Burgosban tegnap a spanyol nemzet kormány átadta Hodgson angol ügyvivőnek a választás az angol kormánynak a külföldi önkéntesek elszállítására vonatkozó javaslatára. A válasz tartalma még nem ismeretes.

Perpignani jelentés szerint tegnap délelőtt tíz órakor négy köztársasági repülőgép Bourgmadame közelében **átrepülte a francia határt.**

A francia légvédelmi ütegek több lövést adtak le az idegen repülőgépekre, amelyek erre visszafordultak.

Tökéletes és elegáns irodája lesz, ha azt

Palicskó

amerikai iroda berendező specialistánál rendel. Timişoara III., Bulevard Carol 41-43. (Volt telefonjár.)

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Timisoara-n a kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Timisoara-n a kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

28-10 és este tíz óra után 14-14.

Megjelenés

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Patikák éjjeli szolgálata

CSÜTÖRTÖKÖN, augusztus 18-án, a szolgálatot beosztás a következő:

Az I. kerületben a V. Alexandriu-utcában levő Janner K. gyógyszerész.

A II. kerületben a Traian-téren levő Kigyó-gyógyász.

A III. kerületben a Miron Costin-utca és Carol-körút sarkán levő Merkle-gyógyász.

A IV. kerületben a Dragalina-téren levő Craciun-gyógyász.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyász és Fratellan Panajoth Ernő gyógyszerész állandó éjszakai szolgálatot tart.

Fogadásból eltemették

Az angol lapok fantasztikus fogadási esztől számolnak be, Erick Telwyn, dusszagad londoni fiatalember klubjában ült és nagyobb társaságban arról vitatkozott, hogy meddig bírhatja ki élő ember egy földalatti koporsóban való fekvést.

— Azt hiszem, egy hétig — mondotta Telwyn.

— Fogadok 500 fontba, — 500 ezer lei — hogy nem bírod ki egy hétig — vágta rá egy barátja.

— Rendben van, Allom a fogadást. Egy hétig fogok a koporsóban fekvődni és 10 tonna földet rakhatok rám.

A fogadást megkötötték és a szakértők egyöntetűen azon a véleményen voltak, hogy Telwyn nem kerül ki élve a föld alól. A fogadás egyetlen könnyítése volt, hogy végső segítségképpen a vakmerő fiatalember telefonálhasson.

Három napon át fekvődt a koporsóban Telwyn s akkor megszólalt a telefon:

— Pokoli hőség van itt, nem bírom tovább, Huzzatok ki.

Pár perc múlva már kihúzták s a vesztés kiállította az 500 fontról szóló csekkeket.

— Elvesztettem 500 fontot, — mondta az újságíróknak, — de legalább megbizonyítottam a szakértőknek, hogy szamarak...

— Az Astra kultúregyesület az egészségügyi mozgalom szolgálatában. Az Astra erdélyi kulturális és irodalmi egyesület elhatározta, hogy teljes erővel támogatja a megindított egészségügyi mozgalmat. Eelőbb utasította összes tagozatait, hogy a tagok tartassanak orvosi és egészségügyi jellegű előadásokat, amennyiben terjedjenek hasonló tartalmú köriratokat.

— Szentháromság napja — törvényes munkaszüneti nap. A munkügyi miniszter rendelkezése alapján ezen a Szentháromság napja is törvényes munkaszüneti nap lesz, amikor általános munkaszünetet kötelező.

Európában eső és áradás pusztít Amerikában gyilkol a hőség

Az a nagy esőzés, amely napok óta az egész ország területén tartott, sok kárt okozott. Csernovicban a város mélyebben fekvő részeit elöntötte a medrétől kilépett Pruth folyó.

Száznál több ház víz alá került és a pincék is megteltek vízzel. A tűzoltóság és a katonaság váli vetve vett részt a mentési munkálatokban.

Bukovina más helyein is vannak árvizek, így Campulungban, Radautiban és Strojinetben. A Suceava folyó kilépett árja olyan erővel hõmpölyg, hogy

a hidakat mindenütt magával sodorta

és a telefon és táviró oszlopait ki döntötte. A Szereth folyó medre a szokottnál két méterrel áll magasabban és a lakosság között nagy ijedelm uralkodik. Erdélyben a Beszterce folyó több kilométernyi hosszúságban

kiáradt.

A szomszédos Lengyelország számos vidékén is vannak árvizek. Az ár legerősebben Novogrodek környékén tombol, ahol eddig már

tizenhét ember fulladt a vízbe.

Európa majd minden országából jelentenek esőt és hõsülyedést. Ezzel szemben Amerikában újabb kánikula van, Newyorkban

kijárhatalan a hőség.

Számos ember napszúrás miatt kórházba került.

Temesvárott tegnap napsütés volt. A hõmérõ délután négy órakor huszonöt fok meletet mutatott. Ugyanakkor Bucurestiben huszonhárom fok meleg volt. Várható idõjárás márváltozó felhõzet, élénk délnyugati szél, a hõmérséklet nem változik, a hegyvidéken és az ország északi részén további esõ.

A világhírû mûvészpár szétvált

Az isteni Garbo félt a nyilvánosságtól és otthagya Stokovskyt európai körútján

Greta Garbáról, a világhírû mozi sztárról és Stokovsky Leopoldról, a nagyszerû dirigensről, már huzamosabb ideje hallgat a krónika. A világlapokban megszűnt az az állandó rovat, amelyben buzgón találgatták, hogy ha a népszerű pár házasságot köt, akkor mikor köt, ha pedig nem, akkor miért nem köt. Most annál nagyobb meglepetést kelthetett az a híradás, hogy

a világhírû pár egyelőre szétvált

és a dirigens egyedül utazott vissza Hollywoodba, miközben Greta Garbo Svédországban, hazájában maradt.

Mint a jelentések elárulják, a válnak az az oka, hogy az isteni Garbo ismét különködött. Nem akart Stokovsky társaságában Párisba és Londonba utazni, mert félt a nyilvánosságtól, félt attól, hogy nagy népszerűsége és ennek következtében a közönség toakodása megakadályozza abban, hogy

szabadságát kedvére tölthesse el.

— Franasovic Párisba utazik. Franasovic Richard, Románia varsói nagykövete, aki néhány napja Bucurestiben tartózkodik, Párisba utazik, ahonnan közvetlenül visszatér varsói állomáshelyére.

— Belgium Franciaország elõl is védi határait. A belga hadsereg most kezdte meg nagy hadgyakorlatait, amelyekben negyvenezer ember vesz részt. Belgium annyira őrzi a maga semlegességét, hogy Franciaországgal való határain erõdítmenyeket épít. Ezeknek az a célja, hogy egy esetleges francia-német háború esetén megakadályozzák a francia hadseregnek belga területen való átvonulását.

— Pataky Tibor magyar államtitkár gyászja. Budapest hatvankilenc éves korában meghalt özvegy hadpatak Pataky Menyhért. Az elhunyt Pataky Tibor dr. a magyar miniszterelnökség államtitkárja édesanyját gyászolja. A temetés nagy részvét mellett a farkasréti temetőben ment végbe. Az elhunyt Pataky Menyhért törvényesbíró özvegye volt.

Stokovsky bátrabbnak bizonyult Greta Garbonál és rangrejtve Párisba érkezett. A rejtegetés az utolsó napig kitünõen sikerült is, az utolsó napon azonban betért egy divatüzletbe és inget vásárolt. A nagy dirigens felismeri egy pillanat müve volt a kereskedõ számára és a következõ pillanatban már el kellett tűnie, hogy a tulajdonos által hívott

fényképészriporter felvételeket készítsen róla.

Londonban hasonló esete volt. Itt is boldogan élvezte az utolsó napig az inkognitót, ekkor azonban felismerték abban a pillanatban, amikor Ravensdale báróné palotája elé érkezett és persze olyan

viharos ünneplésben

részesítették, aminõre már a hidegvérû angolok képesek. Ilyen európai kalandok után tért vissza az amerikai filmvárosba Greta Garbo világhírû partnere egyedül...

— A megszünõ tanítóképzõk növénydekeinek elhelyezése. Az ország területén — mint ismeretes — husz tanítóképzõ intézetet megszüntetnek. A közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében ezeknek a tanulóit a többi tanítóképzõbe osztják be és pedig úgy, hogy eddigi tanulási helyüktõl ne kerüljenek messzire.

— Orvosí hír. Dr. Brück Pál, orr-, fül- és gégeorvos hazaérkezett. Rendel délelõtt 9-10, délután 3-5 óra között I. kerület, Strada Wilson 4. (Dr. Feiler-féle ház, az új telefontalata mellett).

— Francia repülõ érkezett a fõvárosba. Codos, a híres francia repülõ tegnap megérkezett a baneasai repülõtérre. Codos, mint az Air France légi társaság megbízottja, a romániai ügynökség müködését ellenõrzi.

— Az angol tengerészeti miniszter Stockholmban. Duff Cooper angol tengerészeti miniszter, aki Helsinkiben járt, tegnap hivatalos látogatásra Stockholmba érkezett. Duff Cooper néhány napig marad a svéd fõvárosban és megbeszéléseket folytat a svéd tengerészet vezetõivel.

Figyelem!

Az iskolai idényre:

egyenruha-szövetek és hozzávalók
Paplanok, flanel- és gypjutakarók
Vásznak, sifonok, törülközök óriási választékban bámulatos olcsón csak is

Dénes si Pollák tulajdonos:

Dénes Vilmos

tekszítõüzletben

TIMISOARA II., Strada 3 August
Fiók: IV. ker., a zárdával szemben

— Fiedler István dr. püspök temei várí látogatása. Fiedler István dr. szatmári és nagyváradi püspök tegnap rövid tartózkodásra Temesvárra érkezett. A délelõtt folyamán látogatást tett a püspöki palotában.

— A külügyminiszter a fõvárosba. Petrescu Comnen külügyminiszter több napos sinai tartózkodás után ma tért vissza a fõvárosba.

— Néhai Balázs Emil dr. emlék. Néhai Balázs Emil dr. volt igazgató fõorvos lelkiüdvéért tegnap reggel mehalai római katolikus templomban Pater Christ István plébános a szavatoriánus rend romániai tartományi fõnöke gyászmisét mondott. A halálási évforduló alkalmából megtartott gyászmisén résztvettek az elhunyt családja, barátai és volt kártársai közül is sokan.

— Elvesztett és megkerült egy félmillió értékû karperec. Wassmann amerikai professzor Bucurestiben előadást tartott és utána a tanár tiszteletére banket volt. Ezen az amerikai professzor felesége is résztvett és amikor a bankett utolsó szálldal lakására, rémülettel észlelte, hogy félmillió lejt érõ karkötõt eltűnt. A fõvárosi rendõrség a nyomozás során megállapította, hogy az elvesztett karkötõt egy utcai zöldségárus találta meg, aki az észlelt egy söfförnek adta el. A söfför eleinte azt mondta, hogy karkötõt tovább adta egy fõvárosi háztalajdonosnak, de a házkutatás során söfför lakásán megtalálták a nagyértékű karkötõt. A rendõrség már vissza is adta az észlelt az amerikai professzor feleségnek.

MOZI

MOZIK MÛSORA:

Apollo: Charlie Chan Monte Carlo és Szerelembõl elégtelen (angol filmek).

Capitol: Charlie Chan Monte Carlo és Szerelembõl elégtelen (angol filmek).

Scala: Csak érted dalok és Nász féláron (német filmek).

Rivoli: Moszkva—Sanghai (német film)

Bélyeggyűjtők

Régi és újdonság bélyegsorozatok valamint kiegészítések olcsó

Fenyõ papírkereskedésben kapható Tömegbélyeg és gyűjteményeket a legmagasabb árban veszünk. Temesvár I., Str. Alt. Iulia 1. 1939-es Michel-katalogusra előjegyzése elfogadjatnak.

A milliomos koldus

valóban megérdemli ezt a szokatlan címet. Alban Raymondnek hívják és a párosi rendőrség akkor tartóztatta le, amikor a francia főváros utcáján hivatását folytatta, azaz koldult. Mikor megmozdították, megállapították, hogy nem kevesebb, mint százhuszezer francia frank boldog tulajdonosa részben készpénzben, részben pedig állampapírokban és Páris város kötvényeiben. Mindezeket rongyos kabátjának béléseben tartotta. Letartóztatása alkalmával nagyon méltatlankodott. Hiszen már csak szaporítani akarta alapítékját, hogy élete végén mint békés, magánzó, megelégedett, tőkés élhessen...

— **Román-német diákok tanulmányi cseréje.** Bucurestibe huszonnégy németországi diák érkezett, akik két hónapig tanulmányi körúton lesznek Romániában. A cserakeződés folyamán a román diákok már július tizenötödikén Németországba utaztak, ahol Drezdában és Lipésében folytatnak tanulmányokat.

— **Ujabb két helyiséget zártak be a fővárosban.** Az egészségügyi razzia folyamán Bucurestiben tegnap bezárták a Mircea cel Mare vendéglőt és a Derby kávéházat, mert a felülvizsgálata alkalmával kiderült, hogy a tisztasági előírásoknak egyik sem felelt meg.

— **Wachsmann Alvin dr.** szabadságáról visszatért és újból rendel ideg- és bel-betegeknek. Str. Lovovici 2, Német-ház. Telefon 25-73.

— **Robbanás egy tengeraltjárón.** Washingtonból jelentik, hogy a Nautilus nevű amerikai tengeraltjáró hajón a Hawaii-szigetek közelében robbanás történt, amely egy matrózt megölt. Másik hat matróz súlyosan megsebesült.

— **Bucurestiben elgázolt egy esperest a villamos.** A fővárosban tegnap súlyos baleset történt, Giurgiu Vale-riu kolozsi esperes áthaladt az utas-ten anélkül, hogy észrevette volna a közeledő villamost, amely elütötte. A lelki pásztor fején és jobb lábán szenvedett sérüléseket.

— **Elfogták a kolozsvári betegpénztár páncélszekrényének betörőit.** A kolozsvári betegsegélyező pénztár vakmerő betörőt elfogta a rendőrség. A betörést Crisan Teodor kolozsvári piaci árus és sógora, Csepei György, régóta körözött rovtomtultu nemzetközi betörő követtek el. Csepei először tagadni próbált, de végül is töredelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy sógorával, Crisannal együtt már régóta készült a betörésre, de betörőszerszámok hiányában nem tudta tervét végrehajtani. Amikor sikerült hozzájutni a szerszámokhoz, alaposan kikémlelte a terepet és rávette sógorát, hogy segítse ki neki a betörés végrehajtásában. Csepei azonban a megfűrt páncélszekrényből kivett pénzt magának tartotta meg és abból csak pár lejt juttatott segítő társának.

— **Huszonöt ezren tanulhatnak a nápolyi és római egyetemeken.** Az olasz közoktatásiügyi minisztérium elhatározta, hogy a jövő tanévben a római egyetemen tizenöt ezer, a nápolyi egyetemen tízezer hallgató tanulhat.

„Norma”

rádióüzlet új címe:

1., Strada V. Alexandri, szemben a városi adóhivatallal.

Automata telefonszám: 41-37

Ez alkalmából a készpénzzel fizető vásárlóknak 10% kedvezményt adunk. Használja ki ezt az egyetlen alkalmat.

Szerencsétlen leányanya megrendítő élettragédiája

A törvénytelen gyermekek, a leányanyak tragikus sorsával foglalkoztunk a napokban vezércikkünk keretében. Valahonnan a mélyből most visszacsendül a válasz. Levelet hozott számunkra a posta, írta és keserves könnyeivel áztatta „egy a sok közül”. Önmagáért beszél ez a bánatos írás, önmagát magyarázza, nem kell hozzátennünk egy sornyi magyarázatot sem, ahogyan most közöljük. Olvassák el mások is ezt a kétségbeesetten vádoló írást, amely saját panaszán keresztül ezer és ezer elhagyott leányanya és gyermek bus-sorát példázza. Íme a levél:

Igen tisztelt főszerkesztő ur! Hálás köszönet a vasárnapi vezércikkért. Milyen hálásan gondolok arra az urra, aki írta. Bár én is azt tehetném, de én csak egy egyszerű nő vagyok, aki tud szenvedni, de nem tud írni. Gyónni szeretnék. Sok-sok évig jó voltam valakinek. Majd öt év után anyának éreztem magam és még ekkor sem sürgöttem, mert gondoltam, hogyha csak annyi becsület is van benne, mint egy porzem, teljesíteni fogja kötelességét. Hittem benne, mert éveken át szüntelenül csak ostromolt esküdözött, hogy sohasem fog elhagyni, mert úgy szeret, hogy ez az érzés csak halálával fog végeződni. Biztatott, hogy ő mindent megtesz, amit csak akarok, csak ne szóljak a szüleimnek, mert egyelőre még rájuk van utalva, míg nincsen állása. Ekkor én álláshoz segítettem, elkértem a városból. Én pedig eladtam kis házikómat, nem maradhattam otthon, szegyeltem magam. Ő biztatott, jöjjék el Temesvárra, itt könnyebben látogathat meg. Mit csináljak? Szakítottam rokonaimmal, ismerőseimmel és vártam, hogy mi fog történni? Képzelteti főszerkesztő ur a helyzetemet. Idegen városban, egyedül és betegem, Istentől, emberektől elhagyva, csak ha néha ő jött, vagy írt, ezek voltak a vasárnapjaim. Megszületett a kis fiam. Ekkor ő jött és azt sem tudta, mit csináljon velem örömeiben és biztatott, hogy most ő fog rendezkedni én csak ápoljam magam és ne sajnáljam a pénzt. De megjegyzem, hogy addig egy lejt sem láttam, sőt én adtam neki pénzt tanulásra, állása elfoglalásához, kis házikóm eladási ára majdnem egészen ráment. Sebaj, most majd

ő gondoskodik rólam — mondotta, — mert most már jobban keres.

És mi történt? Csakhamar titokban megdőlt. Hallottam, de azt hittem, hogy csak gonosz tréfa az egész, hiszen itt a szemefénye, a kis fia. De azután mégis gyanút fogtam s elutaztam hozzá. Ő durván rámförmedt. Hogy merek utánajönni és kőnkedni! Csak nem akarom a boldogságát tönkretenni. A továbbiakra nem emlékszem, mert elájultam. Mire felig szédültem magamhoz tértem, a vasuti állomáshoz jámogatótt, beültetett egy fülkébe és máris indult a vonat... Hazaértem, beléptem kis szobámba és úgy magamhoz szoritottam árva csöppemet, hogy idegössesést kaptam és majdnem megfulladt velem együtt. Testileg-lelkileg össze vagyok ma is törve. Ő másnak esküdött örök hűséget, hát lehet tétlenül nézni ezt az égbekéltő bünt? Emlékszem, tavaly valami rablóvezért fogtak el. Azt hiszem, Coroiunak hívták. Amikor hallotta, hogy kedvese áldott állapotban van, ordított, tombolt, hogy ő mindent bevall, csakhogy láthassa és megesküdhesen vele.

Bocsásson meg, hogy alkalmatlanok-tam, főszerkesztő ur és ha még bizik Istenben, kérek egy Miatyánkot, hogy előbb vége legyen velem, mert már nem bírom ezeket a rettenetes ki-okokat. Fogadjia még egyszer köszönetemet. **Egy a sok közül.**

Eddig szól a drámai levél és mi készséggel elmondjuk azt a Miatyánkot — de azért, hogy a szomorú írás megirójának erőt adjon a további élethez, amelyre már azért is szüksége van, hogy gyermekeit felnevelje. Van azonban egy gyakorlati tanácsunk is — ehhez a szerencsétlen leányanyához. Az égi gondviselésen kívül van egy földi gondviselés is. Ez pedig a törvény, amely ma különösképpen véd minden teremtett életet. Forduljon ön csak bátran a bírósághoz, szegény lelkileg tönkretett, anyagilag kifosztott asszony. Követelje csak vissza bátran azokat a galádul kicsalt pénzeket és ne adja fel gyermeke eltartását követelő jogát — mint írja — szegénykezséből. Sokkal jobban szegénykezhetik az, aki önt idáig juttatta.

— **Eletunt orvostanhallgató, Ohotzki Tamara** tasi orvostanhallgató öngyilkosságát kísérelt meg. Súlyos állapotban kórházba szállították.

— **Ég az erdő.** Mangalia közelében kigyulladt a Comorova-erdő. Az erdőtüzet a vasuti munkások csak nyolc órai munka után tudták eloltani. A vizsgálat szerint az erdőtüzet az egyik vasuti mozdonyból kipattant szikra okozta.

„Jön 505 a csikkal!...”

— **Házasságok.** Az anyakönyvjv hivatalban a következő párok kötötték házasságot: Maghetiu Gheorghe munkás és Ursulescu Simonia, Szabó István cipész és Demeter Zsófia.

— **Agyonütötték a tettenért tolvajt.** Gonda Ilona negyven éves Nagyzákos községbeli asszony néhány nap előtt behatolt Furcoci Ionia özvegyasszony élekkamrájába és disznósírt akart lopni. Az asszony egy kis fazekat akart megfőteni a zsírral, de közben hazaérkezett az özvegyasszony és leánya, akik a lopáson tettenért asszonyt annyira összeverték, hogy a sérülésekre belehalt. Az özvegyasszonyt és leányát a csendőrség őrizetbe vette.

Egy a sok közül...

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

tökéletes

adulást és sok örömet nyújtanak

Földközi-tengeri utazások tával és összel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviselőtől

Limisoara 1., Str. Mercy 1
Telefon 16-58.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 11

Bucuresti, 6.30: Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelzés, 13.25: Motzoi-zenekar. Közben 14.15: Hírek, 15.20: Időszerű anyag, 19: Tánclengetés, 20.10: Felolvasás, 20.25: Teodorescu dor hegedül, 21: Időszerű anyag, 21.15: Dízőnekar, 22.30: Hírek, 22.45: Venczler zene. Majd: különböző hírek.

Budapest I, 7.45: Torna, Utána gongol, 8.20: Etrud, 11: Hírek, 11.20 és 11.30: Felolvasás, 12.10: Vízjelzőszolgálat, Déli harangzó, 13.05: Zongorajáték, 13.15: Hírek, 14: Zenekari hangverseny, 14.15: Hírek, 14.30: Felolvasás, 17.45: Hírek, 18.15: Közvetítés Szekesfehervárról, 18.15: Hírek, 20.20: Előadás, 21: Részletek bán dalműből, 22.10: Hírek, 22.25: Célgyőzelem, 22.50: Sport, 23.00: Jazz-hármas, 23.45: Beszélgetés, 24.10: Hírek, 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.25: Előadás, 20.15: Hírek, 21.10: Hírek, 21.35: Cigánykar muzsikál.

Bécs, 18.10: Szórakoztató zene, Hangverseny, 22: Szórakoztató zene, Táncezen.

Belgrád, 18.20: Szórakoztató zene, Hangverseny, 21.30: Szimfonikus, 23.20: Lemezek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 19.

Bucuresti, 6.30: Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelzés, 13.10: Déli hangverseny közvetítés, Közben: Sporthíreknek adása, 13.40: Mofonlemezek, 15.20: Időszerű anyag, Időszerű anyag, 18.15: Stefanescu-zene, 20: Felolvasás, 20.15: Fotinu Ionel szik, Niculescu Sabina hárfázik, 21: Balalajka, 21.05: Felolvasás, 21.25: A gólyto opera lemezek, a szünetben rek, 22: Opera lemezek, folytatása, Opera lemezek, majd hírek.

Budapest I, 7.45: Torna, utána lemezek, Magyarok világtöregresszusa, 11: Hegedű és ének, 13.30: Hírek, 14.30: Zenekari hangverseny, 15.35: Hírek, 16: Diákféltóra, 17.45: Hírek, 18: Zenekari hangverseny, 18.45: Sport, 19.30: Előadás, 20: Művészlemez, 20.30: Ünnepszegvetés, 21.10: Hírek, 21.30: Zongorajáték, 22.10: Cigányzenekar muzsikál, 22.50: Magyarok világtöregresszusa, 24.10: Szórakoztató, 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.30: Zongorajáték, Előadás, 21.10: Lemezek, 21.30: Hírek, Bécs, 20.30: Hangverseny, 21.10: Szórakoztató zene.

Belgrád, 19.5: Lemezek, 21: Szórakoztató zene, 23.20: Hangverseny.

KÖZGAZDASÁG

Andóan emelkedik az arany ára Arany Franciaországból Angliába, onnan pedig Amerikába vándorol

Arany árának emelkedése mindaddig kísérő körülménye szóni a nemzetközi bonyodalmak. Aikor egyesek, főleg a nagy győzések háborus bonyodalmaknak, megindul az aranyvásárlás az arany ára emelkedni kezd. A múlt év második hónapban ezt a tüntetést érezni a világ aranykereskedelmének központjában, Angliában. A bank úgy tartja a font árfolyamát, hogy bizonyos áron vásárolja a nemesfém-tözsze-
désre áramló aranyat, csak meghatározott áron pedig ad el. Ezeket a műveleteket győzevezett valutaki egyenlítő végzi. Ez az alap kénytelen volt hónapban ötven millió font aranyat eladni, augusztus első napján pedig az aranyvesztésé-
g

zenkét millió font volt. Egyedül az elmúlt hét végén újabb 1.6 millió fontnyi aranyat kellett a valutaki egyenlítősi alaphoz eladni. Az eddigi hírek szerint az arany feltarthatatlanul áramlik Franciaországból Angliába, Angliából és Hollandiából pedig Amerikába.

A londoni nemesfém-tözsde az arany árfolyama már 142 shilling és 3 pence-re szökkent fel.

Az arany árának emelkedése Hollandián kívül átterjedt a skandináv országokra is. Mindez azt igazolja, hogy a nemzetközi tőke a jelenlegi általános európai helyzetet súlyosnak tartja és az Egyesült Államok felé gravitál, ahol az újból kezdődő konjunktúra a tőkének aránylag jó elhelyezési lehetőségeket biztosít.

Adóstatistikát készít a pénzügyminiszterium. A pénzügyminiszteriumnak irányító bizottsága elhatározta, hogy az összes adóemelőkről és azok jövedelméről statistikát készít. Ezen statistikának nem elméleti, hanem gyakorlati célja van, amennyiben a közterhek egyenlőbb elosztását akarják elérni.

Az állati tetemek iparosítása. A nemzetgazdasági miniszterium tanulmányi bizottsága foglalkozott az állati tetemek hasznosításának kérdésével. Megállapította a bizottság jelentése, hogy az állati tetemekből egy évben 15 millió kiló huslisztet és három millió kiló állati zsírt lehetne előállítani, azonkívül más ipari cikkek állíthatók elő a csont, szaru, szőr felhasználása által. Ezáltal a nemzeti jövedelmét 150 millió leiel lehet emelni. Az állati tetemek feldolgozására külön ipart kellene teremteni, amelynek beruházási költségei 240 millió leibe kerülnének. Az így nyert zsírt szappangyártásra és trágyázás céljaira, a huslisztet pedig hízalási és állattetési célokra lehetne felhasználni.

Corvin hitelszövetkezet alapszabályainak módosító közgyűlését saját üzemhelyiségében I. ker. Str. Lovonici No. 2 alatt folyó évi augusztus hó 21. napján, vasárnap délelőtti tíz órai kezdettel tartja, amelyre a tagok megjelenését kéri.

A bucarestii tőzsde háromnapit szünet után esendes irányzattal nyitott. A fixkamatozású értékek irányzata lanyhának volt mondható, míg a részvénypiacon az árfolyamok változatlanok maradtak. Az üzletkötések száma igen csekély volt.

Nines üzlet a gabonapiacra. A banati gabonapiacra a buza és a tengeri irányzata lanya és az üzleti forgalom igen gyenge. A piaci árak a következők: buza 400 lei ab Timisoara, Tengeri 325, zab 380, u lenese 420-

490, takarmányárpa 315, tavaszi árpa 360, korpa 280, banati repce 580 káposzta repce 590, kismalmi lisz a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi lisz 780 lei százkilónként.

Vámunió az északi államok között. Stockholm jelentések szerint a dán kereskedelmi miniszter javaslatot tett az északi államok interparlamentáris uniójának, hogy létesítsenek vámuniót az északi államok között.

SPORTSEMEKENYEK

Helsinkiben futballolimpiász is lesz de azon Románia nem vesz részt

A finnországi olimpiai játékok műsorára felvették a labdarugást is. Az 1940. évi helsinkii olimpiász rendezői úgy határoztak, hogy a futball-olimpiász megrendezésére a párisi labdarugó világbajnokság rendszerét veszik át és pedig olyképpen, hogy az államok beosztását is meg-hagyják.

Románia válogatott csapata tehát Spanyolország és Egyiptom csapatával kerülne ismét egy csoportba. Ilyen körülmények között azonban

valószínű, hogy Románia nem vesz részt a futballolimpiáson, mert azon csak amatőr-játékosok vehetnek részt. A romániai futballisták azonban nem amatőrök, ezenkívül a román válogatott csapatnak a saját költségvetésén kellene a mérkőzésre utazni.

ami tulságos nagy összeget jelentene. Így tehát a román szövetség előreláthatólag inkább megvárja a következő világbajnoki labdarugó tornát, amelyet valószínűleg Németország rendez.

SZEPTEMBER NEGYEDIKÉN KEZDŐDIK A KERÜLETI ELSŐ OSZTÁLYU BAJNOKSÁG

A temesvári futballkerület vezetősége legutóbbi ülésén megszüntette a C-ligát és a temesvári kerülethez tartozó csapatokat két osztályba sorozta. Az első osztályba tartoznak az Electrica, Banatul, CFR, Galvani, Fratelia, Politechnica, Progresul, Rapid, Jandarmi, Vulturii és amennyiben a Galvani nem vesz részt a bajnokságban, akkor a Patria csapata kerül be az első osztályba. A jimbollai csapatokat nem vették be a temesvári bajnokság küzdelmébe. A bajnokság szeptember negyediken kezdődik a következő mérkőzésekkel: Jandarmi-Galvani, vagy Patria, Electrica-Banatul, CFR-Rapid, Vulturii-Progresul és Politechnica-Fratelia.

MEGSZAKADT A ROMÁN-OLASZ FUTBALLKAPCSOLAT?

A Gazeta Sporturilor értesülése szerint az olasz labdarugószövetség legutóbbi ülésén megvitaták azokat az intézkedéseket, amelyek az olasz csapatok KK-mérkőzésein történtek. Több más eset után megvizsgálták a Genova bucarestii mérkőzésen történeteket is. Megállapították, hogy a román szövetség nem fogantósított megfelelő intézkedéseket és ezért elhatározták, egy évre megszakítják a román-olasz futballkapcsolatot. A hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

Moraru Teofil dr. vezeti a vasárnapi Ripensia-Rapid döntő mérkőzést

A nemzeti bajnokság vasárnapi döntőmérkőzését Temesvárott játszák le a Rapid és a Ripensia csapatai. A mérkőzést Moraru Teofil dr. nagyváradi játékevezető vezeti.

A Iugoji Vulturii győzelme

A Iugoji Vulturii csapata vendégül látta Nagyikinda válogatott együttesét, amelyet 5:2 arányban legyőzött. Győzelmet aratott a fővárosi Juventus is, amely Brasovban 4:1 (1:1) arányu vereséget mért az Astra együttesére. A Venus csapata 5:1 (2:0) arányban győzött a Franco Romana együttesé ellen.

PALACE-PENSIÓ

BUDAPEST VII., Károly király-ut 3/a. Telefon: 1-416-10, 1-416-20. Központi fekvés. 50 szoba. Minden komfort. Francia és diétás konyha. Szobák ellátás nélkül is. Időszerű árak.

A CAO is résztvesz a B-liga küzdelmeiben

A nemzeti bajnokság bizottsága által engedélyezett határidő lejárt és mindazon csapatok, amelyek részbejelentették ezt a szándékukat, a B-liga résztvevői között szerepel az Unirea Tricolor és a Iugoji Vulturii is. Ezenkívül a CAO és a Jiul is bejelentették, hogy indulnak a B-ligában. Egyedül az Universitatea nem jelentette be részvételét, de közölte, hogy bejelentését a semmisségi panaszának a szövetség által történt elintézés után teszi meg.

A hegyekben - a tengeren. Én megvédem!

Allandó kísérője én legyek.

Az izzó jelvény

**A DÉLI HIRLAP
új regényének
közlését szombaton reggel
megjelenő
számunkban
kezdjük meg!**

lisztregisztereket tovább kell vezet. A Kereskedők Egyesülete figyelmeztet kereskedőket, hogy a két év előtti bezárt lisztregiszterek vezetését, ne avadják abba, hanem összes lisztvásárlási adatokat, valamint kicsinyben való eladásokat abba naponta vezessék be. A pénzügyminiszter ugyanis fokozottan ellenőrzik a lisztregiszterek vezetését és mulasztás esetén pénzügyi jegyzőkönyvet vesznek fel. Ha a lisztregiszter valaki abbahagyta volna, úgy az a büntetésre jogosít. Ugyancsak több kihágásból kifolyólag az egyesület figyelmezteti a fűszerkereskedőket, hogy a lisztregiszter eredeti zárt gyári palackokban, tömény állapotban szabad eladni. Nyitottan és hígítva tilos az ecet eladni. Ezért a kihágásért ötezer lei a legkisebb büntetés.

Hivatalos devizaárfolyamok. Egyiptomi font 687,93-701,73, holland forint 74,93-76,1, drachma 0,99. 1,05-1,107, német frank 38-39, belga 23,05-23,53, pengő 250-27, török font 82-83, angol font 0,68-684,48, pezeta ---, 19,32, olasz frank 7,17, norvég korona 33,74-34,83, cseh korona 4,77-4,87, leva 1,24-1,30, svéd korona 34,64-35,33, palesztina, font 671,37-681,57, svájci frank 31,12-31,74. Az első árfolyam a vételi, a második az eladási árfolyamot jelenti. Az árfolyamokban figyelembe veszik a 38 százalékos devizafel-

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Iamás-trafik, Piața Badea Carjan 8 — Kardos-trafik, Piața Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-trafik, Piața Lahovari

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: Marsen-Piața Küttl — Nógrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-Piața Dragulina 6 — Vittek-trafik, Boulevard Carol 54 — V. kerület: Boczy-trafik, Strada Brătianu 15 a. Telefon 8-49

Legolcsóbb hirdetés: le / gyorsabberedmény

Házasság

Nyugdíj/képes
állami alkalmazásban levő 18.000 lei havi fizetéssel bíró 30 éves fiatalember vagyok. Ismertség hiányában keresem tisztelt leány vagy asszony közeledését, tisztességes házassági szándékkal. Vagyontalanság nem akadály. Teljes című levelet „Mérnök” jellegre a kiadóba kérek. (2238)

Állást keres

Vegytechnikai
kozmetika, illóolaj, gummiáru stb. képviselő, ügynöki állást keres, vagy pénzes társat, gyártási gyakorlattal bíró szakember. Szíves megkereséseket „Szakember” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. (2182)

16 éves

jobb házból való fiú, román nyelvismerttel fűszer- és csemegeüzletbe tanulónak ajánkozik. Cimeket a kiadóba kérek. (2300)

Idősebb urinő

egyedülálló, megbízható, vállalja a déli előtti főzést, egy kisebb szoba ellenében. Szíves megkeresések Helfenbein-trafik, III. kerület, Piața Lahovari. (2303)

Fiatal tisztviselő

délutáni órákra állást keres. Cimeket kérem leadni a kiadóban. (2510)

Ada-Kalehról R a h á t (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apróra vágya.

Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44 — Különlegesség Lei 60 — Lokum Lei 86 — árban, postán vagy vasuton prompt szállít

Malics Mihály Orșova

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Alkalmazás

Soffőr

rendes, szerény igényű, könnyű szolgálatra kerestetik. I. kerület, Str. 24 Februarie (Solderer) 5. (2288)

Négy gimnáziumot

végzett 15-16 éves fiatalember azonnalra irodai munkára felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. (2500)

Szobaleány

jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. IV. kerület, Str. Mircea Voda 3. (2299)

Fiatal droguistasegéd

kerestetik azonnali belépésre. Gelbermann dentiszt, IV. kerület, Piața Dragulina 12. (2311)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-jéle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Rekete Sashoz” I., Piața I. C. Brătianu

Lakás

Lépcsőházi bejáratu butorozott szoba kiadó. I. kerület, Strada 24 Februarie 11. II. em. 1. (2314)

A Banca Timișoarei épületében modern 4 és 3 szobás lakás és egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timișoarei házközösségénél

Napos ötszobás

lakás az első emeleten, négy szobába külön bejárat az előszobából, orvos, ügyvéd, vagy pensió részére nagyon alkalmas. Napos háromszobás lakás a második emeleten november 1-re kiadók. E. K. Thomas I., Str. I. G. Duca 8. (2259)

Világos

száras szuterén lakás szeptember 1-re kiadó. III. kerület, Strada Odobescu 61. szám. (2302)

Kiadó

udvari, butorozott szoba (esetleg butor nélkül) I. kerület, Strada Eugen de Savoya 2. szám. (2600)

Butorozott szoba

folyóvízzel és fürdőszobahasználattal a harmadik kerületi villagegyedben augusztus 15-től kiadó. Cím a kiadóban. (1989)

Négyoszobás

lakás mellékhelyiségekkel a református bérház épületében, november 1-re kiadó. III., Timotei Cipariu 1. (2308)

Adás-vétel

Prima lőszőr

eladó. III. kerület, Strada General Moșoiu 7. szám. (2250)

Autó

eladó, kifogástalan állapotban, tüzemképes, Citroen, csukott karosszeria, kevés benzinfogyasztással, új és keveset használt gumikkal 20.000 leiert. I. kerület, Strada 24 Februarie (Solderer) 5. (2144)

Sülyeszthető Singer-gép

vadonatúj, olcsón eladó, Érdeklődni III., Str. Odobescu 32. (2122)

Autó

modern áramvonalas, 4 hengeres, Citroen 9 lit. fogyasztású, kitűnő állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban. (2313)

Autóbusz-menetrend

Indulás Timișoaráról

Buzias—Lugoja (naponta)	13.00
Lipovara	14.00
Aradra	6.30
Aradra	13.30
Aradra	18.30
Sannicolaul Marera (vasárnap nem)	13.30
Periamra (vasárnap nem)	14.00
Periamra (csak vasárnap)	18.30
Baia Herculane (csak szombaton)	18.40
Moravitară (csak pénteken)	13.40
Calaceara (csak vasárnap)	8.00
Foieni (vasárnap nem)	13.50

Érkezés Timișoara

Lugoja—Buziasról (naponta)	8.30
Lipováról	8.00
Aradról	8.10
Aradról	15.10
Aradról	20.10
Sannicolaul Mareról (vasárnap nem)	8.00
Periamról (naponta)	7.40
Moravitaról (csak pénteken)	18.40
Baia Herculane-ról (csak hétfőn)	18.30
Foienről (vasárnap nem)	7.10
Calaceáról (csak vasárnap)	17.45

1938 ÉVI ŐSZI LIPCSEI MINTAVÁSÁR

Kezdet: augusztus 28

Felvilágosítás a LEIPZIGER MESSAMI LEIPZIG (Deutschland)

vagy Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Tel. 70.

60% menetdíj-kezdvezmény

Az összes német vasutvonalakon

Nyomatott a Hunyadi-nyomda köríorgógépén Timișoara I., Piața Lenau 3.

Băile Lipova

Az ország legszebb és legmodernebb szensav-pezsgős strandfürdője, legszebb üdülőhely. Hétfő estig vonaton az odafelé használt jeggyel ingyen lehet visszautazni.

Katonazene

SZIV

és vérkeringési zavaroknál, vényomnálnál, közhvényélnél, máj- és vesebetegséknél, a vesevezeték zavarainál (prostata s.) rheumánál, ideggyengéségnél, neuraszténia, valamint női betegségekégnél gyógyulást nyújt.

Kényelmes szállodák, elsőrangú konyha

Pausálkúra 15 napra 2200 és 2700

Prospektus szétküldése díjmentesen

Olesón eladó

szép keményfa íróasztal. Continentala Metz, I., Str. Mercy. (2309)

Eladó

háromszárnyas ablakra, makraméból horgolt, teljesen új szőtr. Kovács, II. kerület Str. Barbu Delavrancea 17. szám, fűszerlet. (2310)

Futball

szám	1	2	3	4	5
ára	78	94	126	140	190
belső	39	42	46	49	52

Kerékpárok (bicikli)

Steyr, Styria, Dürkop, Victoria, Ideal, mélyen leszállított árak, kényelmes részletfizetések. — Vizonteladókknak magas árendedmény.

J. Barbier

Jimbolia

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta Restaurantilor si Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

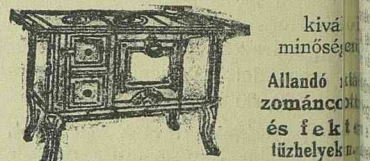
Külömféle

Fehérműjavítást házban és házon kívül is olcsón vállalunk. I. Str. Gheorghe Lazar 3.

Örökbe adnám kilenc hónapos, szép szőke leánygyermekem. Cím a kiadóhivatalban.

Pékséget keresek bérbe. Cimeket kérem Molnárnál. III., Str. Romulus 13.

Modern takaréktűzhely

Kálmán Dezső

speciális-takaréktűzhelyüzem Timișoara IV., Bulvardul Carol 40

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvekre továbbá mindennemű iratok (kérelmek, levelek, szerződések, bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón, gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaezőktől támogatva.

N. MAGDU román nyelv- és gyorsírótanár, Buzăresti és Timișoara városok volt fordítója. Timișoara I., Piața Brătianu 2. szám (Krayzerrel szemben).